

ČITATELJI! Prosim, pogledajte naš številke poleg naslova za dan, ko začne poteka. V teh časih povzročajo cen, potrebuje sodelovanje. Skušajte, da ne bomo vnaprej plačani.

GLAS NARODA

Lišt slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

KA NEKAJ VEČ KOT na dan dobivate... 'GLAS NARODA' PO POŠTI NARAVNOST NA DOM (Izvenemil sobot, nedelj in praznikov) ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

No. 10.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, TUESDAY, MARCH 2, 1943 — TOREK, 2. MARCA, 1943

VOLUME LI. — LETNIK LI.

VELIKA TIMOŠENKOVA ZMAGA

Rusko vrhovno poveljstvo v posebnem poročilu naznanja novo veliko zimsko ofenzivo proti Ilmskem jezeru južno od Leningrada. — Poročilo pravi, da je armada maršala Simeona Timošenka zavzela Demijansk in nad 300 vasi ter pognala nemško armado v beg. V teh bojih je bilo ubitih in vjetih 11,000 Nemcev.

Posebno poročilo, ki je bilo prvo po več kot enem tednu, na znanja, da so Rusi na zamrznjenih poljanah severne fronte osvobodili nad 900 kvadratnih milj in da je bila nemška obrambna črta, ki so jo gradili 17 mesecev, popolnoma razbita.

Rusi so pred dvema tednoma pričeli svoje prodiranje od Valdajskega pogorja proti širokim planjavam ob Ilmskem jezeru ter so napredovali kakih 50 milj. Poročilo pravi, da se je ofenziva sprožila ob bregovih Seliger jezera, okoli 25 milj jugovzhodno od Demijanska. Med mesti, ki so bila zavzeta, sta tudi Zalnčije in Ličkova.

Demijansk se nahaja v Valdajskem pogorju, 48 milj jugovzhodno od Staraje Ruse. Nemška 16. armada, ki je bila kot pravijo Rusi, pognana v beg, je bila več mesecev obkrožena v okolici Staraje Ruse, pa je slednjič izpadla iz zasede.

Demijansk je bil središče nemških "izžvok", cele vrste močnih utrdb med jezerom in Leningrad-Moskva železnico. Uničenje te velike utrde bo omogočilo Rusom, da bodo mogli sedaj prodirati proti Estoniji in Finskem zalivu. S tem pa bodo tudi Finsko izločili iz vojne.

Niže na jugu pa Nemci še vedno napadajo v Donecevem bazenu, toda Rusi so vse napade odbili in vedno bolj zožujejo jekleni obroč okoli nemške armade na Kavkazu.

Jugozapadno od Vorosilovgrada je bilo ubitih 200 Nemcev, zapadno od Rostova pa so Rusi osvobodili več močno utrjenih krajev. Ob reki Kuban na Kavkazu so Rusi ubili 800 Nemcev, ko so zavzeli več obkroženih krajev.

V Donecevem bazenu so Nemci s svojimi tanki nekoliko zadržali rusko prodiranje, zapadno od Harkova in Kursk pa Rusi napredujejo.

Na južni fronti se taja sneg in nastalo je debelo blato, vsled česar so se boji pomaknili bolj proti severu, kjer je zemlja še zamrzjena.

Ko so Rusi pred šestimi dnevi z zavzetjem trdnjave Schlussemburg osvobodili Leningrad, je bilo ime maršala Timošenka zadnjikrat omenjeno, pozneje pa je nemški radio naznanil, da se Timošenko nahaja v Londonu in zopet v Washingtonu.

NEMCI ZOPET NAPREDOVALI V TUNIZIJI

Angleški bombniki in tanki so vstavili Nemce, ki so se skušali polastiti Beje ter priti v bok angleškim postojankam okoli Medžez-el-Baba. Bitka se je bila od zjutraj do večera in so bili slednjič Nemci potisnjeni nazaj. Razbitih je bilo 25 so sovražnih tankov in 900 Nemcev vjetih.

Nemci so napadli z desetimi tanki in so spočetka napredovali tri milje. Churchill tanki pa so vstavili nemške tanke

RANJENEC AGITIRA ZA RDEČI KRIŽ



Mornar Edward Bykowski, ki je bil ranjen na Salomonovih otokih, prosi newyorškega župana La Guardia, da po svoji moči kar največ pomaga v kampanji za nabiranje newyorške kvote \$12,920,700 za Ameriški Rdeči križ. V središču je Colby M. Chester, predsednik kampanje za Rdeči križ.

POLJSKA GOSPODA DOBILA ODGOVOR OD RUSOV

Washington, 26. feb. — V buletinu Sovjetskega poslaništva je bila krepka zavržena zahteva poljske gospode, da bi morale biti Poljski garantirane meje iz leta 1939.

Tozadveni članek, ki vsebuje odgovor na gornjo zahtevo, je spisal Aleksander Kornejčuk, član vrhovnega Sovjeta Ukrajinske sovjetske republike in objava tega v buletinu sovjetskega poslaništva v Zdr. država daje mnenju in odgovoru izraženem v članku posebno važnost. Kornejčukov članek se nanaša posebno na tisti del ukrajinske zemlje v vzhodni Poljski, ki je bil prideljen Ukrajinski sovjetski republiki po podpisu Nemško-ruskega pakta v letu 1939, toda v članku je tudi jasno namignjeno, da Bela Rusija tudi ne bo več pripadala nobeni formi nove Poljske države.

Belorusko ozemlje, ki je pripadalo Poljski je bilo prideljeno Sovjetski Belo Rusiji istočasno kot ukrajinsko ozemlje, ki ga je imela pod oblastjo Poljske. "Samo brezupen bedak lahko verjame," je izjavil Kornejčuk, "da ljudstvo mesta Lvova in zapadnih delov ukrajinske zemlje čaka na povratek poljske nadvlade."

"Prebivalstvo zapadnih delov Ukrajine bo odgovorilo napitnjeni poljski gospodi, ki se ni ničesar naučila, s stariim ukrajinskim pregovorom, ki velja: 'Ne lovi bik, prijatelj in ne izgublaj svojih moči' — kar pomeni, da se ne dajmo voditi."

"Poljska gospoda misli, da ukrajinsko ljudstvo ni upravičeno do svoje lastne države, ampak da imajo to pravico samo Poljski, dočim bi morali Ukrajinci biti zadovoljni, da so porazdeljeni med razne države." Kornejčuk je sarkastično omenil "številne begunske skupine poljskih beguncev v Ameriki in Angliji, kateri, ne samo da se ne brigajo za trpljenje naroda, pač pa delajo na vse kriplje, da oshabijo možnost ljudske enotnosti v borbi proti fašizmu." Svetoval je poljski gospodi, naj se raje pobriga za to kako spraviti Nemce iz njih domovine.

ZRTVE NACIJSKEGA DIVJANJA PO EVROPI

Medzavezniški informacijski urad Združenih narodov je naznanil, da je v devetih deželah, ki so jih zasedle osiške armade, bilo vstreljenih, obešenih ali pa jih pomrlo v koncentracijskih taboriščih 3,400,000 ljudi.

To število je bilo dognano po nemških poročilih. Poročilo mednarodnega informacijskega urada pa pravi, da je to število mnogo premajhno, kajti Nemci mnogokrat usmrtitve zatajijo in še posebno ne navajajo števila gestapovskih žrtev.

Največ žrtev je imela Poljska, namreč 2,500,000, nato pa pridejo: Jugoslavija 744,000, Francija 24,000, Grška 18,000, Čehoslovaška 2,463, Holandska 2,200, Belgija 193, Norveška 140 in Luksenburška 129.

Poroča Jugoslav Information Center, New York

Iz Jugoslavije

Jugoslavlani zavzeli Konjice

Reuterjevo poročilo iz Carigrada z dne 24. februarja naznanja, da so jugoslovanski patrioti zasedli mesto Konjice; glasom vesti, ki so danes prišle sem, je mesto padlo šele po srčitih bojih z nemško posadko.

Patrioti so pomagali domače muslimansko prebivalstvo. Na stotine mrtvih Nemcev je ležalo po mestnih ulicah, ko je bila bitka končana.

Druge skupine upornikov so vrgle iz tira in s strojnimi obstrlevalci vlak na progi Beograd-Zagreb.

Uspehi jugoslovanskih guerilcev

AP poroča iz Londona dne 25. februarja, da iz ruskih virov prihajajo poročila, da se boji v Jugoslaviji nadaljujejo in je padlo v zadnjih bitkah več nego tisoč mož različnih čet osišca.

Glasom teh vesti, so jugoslovanski guerilci uničili pri Gornjem Lapcu celo stotnjo italijanske infanterije. Zajeli so več topov in precej municije in razstrelili en tank in več tovornih avtomobilov, polnih granat.

V drugih spopadih z osišcem je bilo uničenih 9 tankov, dočim so bili trije zajeti nepoškodovani.

UP poroča iz Londona dne 24. februarja, da so načelnika policije v Kragujevcu Batriča Žečevića ubili patrioti.

Prenos Hrvaške prestolnice

NYP poroča vest iz Berna, datirana 24. februarja: —Vsled zadnjih uspehov nemške ofenzive proti jugoslovanskim partizanom, namerava hrvaška vlada premestiti prestolnico iz Zagreba v Banjaluko. Bnezojvka, katero je dobil iz Budapešte švicarski list Basler Nachrichten, poroča, da je okolica Banjaluke zdaj očiščena partizanskih sil in tudi železniška zveza med Zagrebom in Banjaluko je zopet vspostavljena.

Druge vesti, ki prihajajo iz Jugoslavije, trde, da se partizani zdaj še bolj srdito branijo, ker v njihovih sedanjih gorskih oporiščih vojaška oprema naletov ne igra več tako odločilne vloge. Partizani pa so svoj umik na severu popravili z uspešnim napredovanjem na jugu, kjer so razširili osvobojeno ozemlje.

Nemška ofenziva na Hrvaškem

ONA poroča iz Londona: — Nemško vojaško poveljstvo je prevzelo upravo vse Hrvaške, vključno predelov, ki so bili do zdaj pod italijanskim nadzorom.

Prišlo je do tega kljub zmagoslavju oznanilo "odločilnih zmag" nad uporniški silami, o katerih ne prestopa poročila iz osišenih virov. Zadnja vest je prišla iz Madžarske, trdeč, da je bilo ubitih 5000 upornikov v teku 14 dni in da je bilo več skupinskih poveljnikov ustreljenih.

Znano je tudi, da je bilo mesto Bosanska Krupa, katero je osišce zasedlo pred par dnevi, dobiti porušeno z bombardiranjem iz zraka, predno je fašizem uspelo, da proderejo v mestno središče.

Nemci trde, da je ozemlje med rekama Una in Sava očiščeno, priznavajo pa istočasno, da so se partizani umaknili na gorske grebene, ki dominirajo vso okolico.

Močne nemške vojaške sile prodirajo v dolini Drine in so se prebile že naprej od mesta Loznica.

Z JUGOSLOVANSKE FRONTE

Istanbul, 27. feb. — Nemške čete, ojačene po tanjših oddelkih, ki so na čelu napadalnih sil, so prisilile Mihajlovičeve četnike na umik med rekama Una in Sava. Novodošla nemška divizija Princ Evgen, podpirana po strmoglavih in malih tankih, je menda potisnila srbske patrijote nazaj v gore tekom več zaporednih hudih napadov, kakor se glase poročila iz Istanbula.

Hrvaške ustaške sile Ante Pavelića so z vsakim dnem bolj vznemirjene, zlasti odkar so pred kratkim slovenski patrijote prizadeli fašističnim ustaškim formacijam poraze.

Moskva, 28. feb. — Moskovski radio je podal danes vest, da so jugoslovanski guerilci napredovali na železniški črti Mostar-Sarajevo, ter da so razbili več italijanskih garnizij od katerih so pobili 800 mož, 960 pa so jih zajeli.

Zajeli so tudi lep plen in sicer šestnajst tankov, 15 topov, 16 zakopnih topov, 216 strojne in ročnih strojnice, 10 tisoč ročnih granat, ter milijon in pol nabojev.

Bombardiranje Berlina

Kot naznanja berlinska radijska postaja, so angleški bombniki v velikem številu napadli Berlin in povzročili mnogo požarov.

Zadnjih šest dni angleški in ameriški bombniki vsak dan napadajo nemške kraje in samo v nedeljo so vrgli nad 1000 ton bomb na St. Nazaire, kjer se nahaja največja postojanka nemških podmornic.

Nemški radio pravi, da je bilo izstreljenih "mnogo" angleških aeroplanov pri napadu na Berlin. Radio dalje pravi, da so protizračni topovi odvrnili napad in da iz vojaškega stališča napad ni bil uspešen.

Berlinski radio je sinoči nenadoma obmolnil, kar pomeni, da so bili med mestom sovražni bombniki; pozneje pa se je zopet oglašil in sporočil, da ljudje gasijo požare, da so napadali aeroplani eksplodirali v zraku in da so bili njihovi ostanki najdeni na več krajih v predmestju in okolici Berlina.

JAPONCI NA POTI NA NOVO GUINEJO

Glavni stan generala MacArthurja v Avstraliji naznanja, da so zavezniški proizvedovalni aeroplani zapazili 14 japonskih ladij, med njimi tudi nekaj bojnih ladij, ki plujejo proti Novi Guineji.

Letalci so večer zapazili japonski konvoj zapadno od New Britain, velikega otoka severno od Nove Guineje.

"Naši aeroplani so pripravljene napasti, ako bo vreme dovoljevalo," je naznanil general MacArthur.

MAJNERJI IZGUBLJENI

Vse upanje je izgubljeno, da bi še bilo pri življenju 69 majnerjev, ki so zakopani v Smith Coal Mine rovu v Bearcreek, Mont., kjer je eksplozija v soboto porušila rov.

Sorodni zasuti rudarjev ne prestopa stoji pri rovu. Pet trupel so spravili iz rova.

Ravnatelj rudarske družbe William Romek je rekel, da so v rovu postavili veliko zračno veternico, da izvede svoj dnevni program, ki je vključeval obisk Chinatowna v New Yorku.

Franco dobiva 400,000 sodov olja dnevno

Washington, 27. feb. — Obelodanjenje dejstva, da dobiva general Franco velike množine olja od te strani Atlantika, je vzbudilo v kongresu mešano reakcijo. Nekateri kongresniki in senatorji so takoj zavpili, da stvar smrdi po "spizanju", dočim so drugi bili mnenja, da je potrebno storiti vse, kar je mogoče, samo da se drži Španija na stran zaveznikov.

(Kakor je poročal Associated Press, je senator Russel (dem. Ga.) dejal, da se naj za deveto preišče potom kongresne investigacije, senator Wheeler (dem. Mont.) je pa izrazil upanje, "da se to olje ne izteka v Hitlerjeve roke.")

Obelodanjenje vse stvari je prišlo, ko je ameriški poslanik Carlton J. H. Hayes izjavil tekotom svojega govora v Barceloni, da dobiva zdaj Španija povprečno večje množino ameriškega petroleja nego je določeno za porabo v ameriških državah ob Atlantiku.

Uradni krogi so brž izjavili in pojasnili, da prihaja omenjeni petrolej iz Nizozemske Zapadne Indije in ne iz Zdr. drž.

pet oglašil in sporočil, da ljudje gasijo požare, da so napadali aeroplani eksplodirali v zraku in da so bili njihovi ostanki najdeni na več krajih v predmestju in okolici Berlina.

Iz zavezniških krogov ni prišlo nobeno poročilo o kakem napadu na Berlin, toda nemške radijske postaje so molčale, kakor tudi postaje v Calaisu, Parizu in na Danskem.

Zadnji napad pred sedanjim napadom na Berlin je bil 30. januarja in je tedaj prekinil obhajanje desete obletnice nacistične vlade.

NEW YORK SPREJEL MADAMO CHIANG

New York, 1. marca. — Danes je uradno dospela v New York madama Chiang Kai-shek in je bila sprejeta s tolikim navdušenjem in prisrčnostjo, kakor malokateri visoki gost, ki je kdaj posetil velenmetropolo.

Madama Chiang je bila steer tako izmnožena, ko je prišel čas uradnega sprejema na stopnicah mestne hiše, da je skoro omedlela, a si je kmalu spet opomogla in je spričo prisrčnega sprejema, ki ga je bila deležna od strani Newyorčanov vztrajala, da izvede svoj dnevni program, ki je vključeval obisk Chinatowna v New Yorku.

Župan La Guardia in njegova žena, sta sprejela Mme Chiang na postaji, a zunaj odmerjenega in močno žavarovanega prostora je čakalo nanjo tudi kakih 14 tisoč ljudi, ki so ji je delali tople ovacije, ko je stopila iz dvigala in šla v spremstvu župana in soproge v čakajoči avto, ki jo je odpeljal v hotel Waldorf-Astoria. Med potjo so povsod čakali na njen avto tisoči gledalcev, ki so jo hoteli vsaj za hip videti in pozdraviti.

Ona je bila nad tem prisrčnim sprejemom zelo ginjena in ji je bilo žal, da je zdravstveno še tako šibka, da ne more vzdržati težkega napora pozdravljanja in sprejemanja večjih delegacij.

Uradnega mestnega sprejema pri mestni hiši še je udeležilo toliko ljudi, da ni bilo nikjer praznega prostorčka, dasi je precej prostom okrog mestne hiše, katero obdaja park.

V Chinatownu pa so čistili in krasili ulice in poslopja ter hiše že teden pred prihodom madame in ko je danes prišla uradno tja, jo je pričakovalo na ulicah okrog 50 tisoč gledalcev. Igrale so godbe in je sploh vse izgledalo praznično in veselo.

Na stopnicah mestne hiše je Mme. Chiang napravila kratek in pomemben govor potem, ko je bila po županu La Guardia imenovana za častno meščanko mesta New Yorka.

Žav, ter da je prepeljano v Španijo na španski ladjah. Poleg tega pa so ti krogi tudi zatrjevali, da se zelo pazi, da to olje ne pride v roke osiščnikom, ampak da se porablja zgolj za civilne potrebe Španije.

"GLAS NARODA"
VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakver, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 WEST 124th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6. Advertisement as Agreement.

Na celo leto selja list na Ameriko in Kanado \$6.-; na pol leta \$3.-; na štiri leta \$18.-. — Za New York na celo leto \$7.-; na pol leta \$3.50. — Za inozemstvo na celo leto \$7.-; na pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenom sobot, nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 215 WEST 124th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1242

NEVERJETNO — PA VNDAR RES

Ze več mesecev nam je bilo znano, da gredo velike zaloge različnega blaga v Španijo. Pripravovali so to razni mornarji, ki so bili na parnikih, ki so z ameriških pristanišč vozili na Španjo, toda tega nismo smeli v sodanjem času objaviti zaradi cenzure.

V petek pa je bilo skoro v vseh ameriških listih to potrjeno in tako smemo tudi mi o tem poročati javnosti.

Poročilo pravi, da Španija dobiva iz Združenih držav in drugih ameriških republik velikanske zaloge petroleja, kemikalij, živeža in drugega blaga, ki je neobhodno potrebno v naši deželi in za naše armade, ki so raztresene po celim svetu.

Ameriški poslanik Hayes je v Barceloni rekel, da so te zaloge in še zlasti zaloge petroleja na Španskem tako velike, da pride na vsakega prebivalca mnogo več petroleja kot pa v vzhodnih državah Združenih držav.

In kako je mogoče opraviti to politiko Združenih držav? Ali general Francisco Franco ni podrejen Adolfu Hitlerju, kateremu mora biti hvaležen za svoje sedanje stališče? Ali mogoče Franco ne zalaga Hitlerjeve armade? Ali se Franco ne zavzema za zmago osiščev nad demokracijami? Ali niso Francovi agenti vodili podtalno fašistično propagando po ameriških latinskih republikah? Ali ni Franco poslal v Maroko svojih najboljših čet, da vsak čas lahko vdarijo v hrbet Amerikancem, ako bo mislil, da bo zmagal?

Na vsa ta vprašanja je samo en odgovor: da!

In ravno to je ono, na kar se sklicuje ameriška vlada, ki se izgovarja, da na Španjo zato dovoljuje pošiljati petrolej in druge važne potrebščine, da si zagotovi njeno prijateljstvo, naklonjenost in nevtralnost.

In za to prijateljstvo in nevtralnost plačajo Združene države Španci s 400,000 sodj. petroleja na dan!

Četudi pravi poslanik Hayes, da je to politika "dobre sosednosti", vendar si more vsaki misliti, da petrolej in drugo blago v veliki meri dobiva od Španske največji sovražnik Združenih držav.

Toda poleg tega ima general Franco v svoji oblasti še celo Španjo, Španski Maroko in Balearske otoke, ki so posebno velike strateške važnosti. In v Španci, na Balearskih otokih in v Maroku je mnogo nemških "turistov". Močna nemška armada se tudi nahaja v Franciji ob meji Španske.

Vsekako je zelo čudno, da Ameriki plačuje tako visoko ceno za špansko nevtralnost. Najbrže zato, da pridobi na času skupno s svojimi zavezniki in loči generala Franca od njegovih zaveznikov Hitlerja in Mussolinija, kadar pride za to ugoden čas.

Te politike ne moremo razumeti, kakor je politika sploh pogosto nerazumljiva.

KO SE BLIŽA POMLAD

Vsakdo po dolgi zimi komaj čaka pomladi. Letos vsakdo, ki gleda v prihajajočo pomlad, v prvi vrsti misli na bojišča, rado veden, kako se bodo armade preganjale in kako se bodo razvijali boji.

V svoji zimski ofenzivi je Rusija dokazala svetu, da nemška armada ni nepremagljiva, obenem pa je tudi Nemčija pokazala, da je še silno močna in bodo imeli zvezzniki še mnogo truda, da jo premagajo.

Nemške izgube so dosedaj okoli 4,000,000 vojakov in častnikov, ubitih, vjetih in stalno pohabljenih, pa še vedno je nemška armada zelo močna. V prvi svetovni vojni je Nemčija oborožila 13,000,000 vojakov, v sedanji vojni na vsak način še mnogo več, in pri vseh velikih izgubah ima sedaj na bojiščih še vedno okoli 8,000,000 vojakov.

Za pomladansko ofenzivo ima Nemčija baje pripravljenih 510 do 605 divizij, proti katerim morejo zavezniki postaviti 395 do 505 divizij.

Pri tem ima Nemčija primeroma kratke pot za zalaganje armad, medtem ko morajo zvezzniki prevažati vojaštvo in vojni material čez oceane, s čemur so zaradi osiških podmornic zvezane velike izgube. Obe stranki napolnjete vse svoje sile, da se pripravite na gigantski boj. In letošnja pomlad bo videla največje bitke sedanje vojne.

VESTE KOMU
POMAGATE ...
AKO PRISPEVATE ZA
U. S. O.



Svet, ki ga nihče ne mara

Naloga državnikov je danes zelo težka. Kri teče na vseh koncih in krajih, grenkoba se zajeda globlje in globlje. Trpljenje narašča vsespovsod in največja mučenja v našem rojstnem kraju. Lakota žene v pogin na milijone ljudi; revnejši postajajo revnejši in smrt zarje na bogatem polju postaja žetev; kljub temu pa upajo zajeti iz te strašne zmešnjave boljše svet. Da, upajo ga zajeti in prepričani so, da ga bodo zajeli; vsaj mnogo je tako prepričanih in drugi zopet niso tako. Poslednjim ni za tak svet; preveč omejen svet, tak, v katerem bi morali popustiti; vsaj do gotove mere. Koprena krije vse in takega sveta nobeden nebe; namreč takega sveta, ki bi posameznike omejeval v početjih, ki v velikih slučajih res nosijo dobiček, ampak tudi gorje in to zadnje v veliko večji meri.

Sveta, ki bi bil vsaj delno pravičen nižjim, posebno v krajih, kjer je pravica zelo velika tunjka, si ne morejo predstavljati. Trdi se, da bi se znižal življenjski standard v krajih, kjer je višji, da pa bi se zvišal tam, kjer je prenizek, je pa gorostasnost po njih mnenju. Najbolj prijeto bi bilo za gotove kroge, da vse ostane tako, da bodo oni pokomandirali po svoje in na lasten način, da berac ostane beščak, ki ga je najlažje izkoriščati, ker nobena stvar ni tako učinkovita, da se zariba pokrščino dosti globoko pod kožo, da bo kaj zalogo. Gotovim ljudem ne gre v glavo, zakaj naj bi se poskušilo malo izenačiti smernice, katere važeno človeštvo v bojni stanje vsahil dvajset let in puščajo za seboj toliko gorja.

Oni trdijo, da bo vsaka poskušnja nemogoča, ker svet je tak, da ima svoje volke, ki bodo s svojo požrešnostjo uničili vse, pa naj se postavi kar hoče. Da, ima jih, toda dlaka je jim bo polegla in bodo morali postati bolj drugim podobni. Vseovsod so, in znali so si dobiti zaščito, izkoristili vse v svoji prid, toda njih doba se bliža koncu, ker tam, kjer so imeli zaslonbo, tam, kjer so se skrivali za vlaščice, so se glave precej izbištrile in najbrže bodo enkrat povedani v pripravnostih besedah, da smeti

ne boste nosili na naše dvorščice. Začne se po navadi z malim in potem postane večje in večje in končno grozi in proti, ko vse ni ne pomaga, se oprime tiste, za kar mu še nikdar nič ni bilo in mu ni sedaj, ter mu nikdar ne bo, samo da doseže svoje. Toda glave se bistrijo in spoznavajo pomote; skoro gotovo v povojnem svetu ne bodo ležli vsi grešniki pod plašč, da jih krijejo, kot koliba na polju krije kmečke delavce, ko se vlije ploha. Če se ne motim, jim bodo rekli: "stoj na svojih nogah brat, in ne obešaj se name, kot si stal prej in drži se od mene, toliko časa, da daš odgovor na vprašanje, ki ti ga stavi tvoj sodržavljan in pridi potem, ko boš voljan živeti med ljudmi kot človek, ne pa kot lisjak!"

Ignac Musich,
Brooklyn, N. Y.

VAŽEN GOVOR

DR. KUHAJA

(JIC.) — V teku radio oddaje v slovenščini, je dr. Kuhar katoliški duhovnik in jugoslovanski poslanik pri poljski vladi v Londonu, naslovil Slovencev v domovini važen govor, katerega radi atmefernih prilik ne moremo podati v točnem besedilu; prinašamo s tem pridržkom, kar smo zabeležili.

V prvem delu svojega govora poroča dr. Kuhar o delegaciji Slovenskega Narodnega Odbora, ki je izročila podtajniku Združenih držav v Washingtonu, Sumner Wellesu, obširni in obilno dokumentiran memorandum o odporu in trpljenju slovenskega naroda, ter zahtevo o združitvi vseh Slovencev v Jugoslaviji. Govornik omenja, da je delegacijo vodil Louis Adamič in povdarja, da je državni podtajnik v svojem odgovoru izjavil, da mu je grozna misel Slovencev znana v vseh podrobnostih, da pona in ceni njihovo borbo ter da je obveščen o naših čmejnih problemih; obljubil je podporo in pomoč Amerike.

Dr. Kuhar se zahvaljuje ameriškim Slovincem za uspešno obveščevanje ameriške javnosti o križevih poti našega naroda in za uspešno tolmače-

VABILO na Veselico

ki jo priredi Slovensko Samostojno društvo "Moxham"

dne 6. MARCA, 1943

v Slovenskem Domu na MOXHAM, PA.

Pričetek ob 8.30 zvečer.

Vstopnice so za ples SAMO 25 centov.

DOBER ORKESTER IN FINA POSTREŽBA

Torej ste vabljivi vsi, stari in mladi, da so vdeležite te veselice.

Posebna pa člani tega društva. — Torej ne pozabite: 6. MARCA ZVEČER — SE VIDIMO!

JOHN POLANTZ, tajnik

ije njegove borbe in njegovih žlja.

Dr. Kuhar se bavi nato s posepom newyorškima nadškofa Spellmana v Vatikanu in s govornicami in intrigami, ki se pletejo okoli njegovega potovanja. V zvezi s tem obiskom je začela nemška propaganda širiti fantastične vesti o ustanovitvi neke katoliške države v Srednji Evropi. Ta država naj bi se raztezala bodisi s Poljsko ali brez nje, od Baltičkega morja pa do Jadrana.

To so prazne fantazije nemške propagande — je dejal dr. Kuhar. Mi katoliški Slovenci z vsvo odločnostjo odklanjamo take fantastične načrte. Mi smo in ostanemo Slovenci in hočemo ostati z brati Srbi in Hrvati v Jugoslaviji. Skupaj se borimo in trpimo, skupaj hočemo tudi zmagati. Tisočletna izkušnja, vsa naša zgodovina nas učijo, da ne moremo živeti in skupnosti ne z Nemci, ne z Italijani. Po vseh teh izkušnjah, po grozodejstvih, ki jih Nemci in Italijani vrše nad našim narodom, je taka skupnost nemogoča. Ne bo nas prevarila nova uniforma, pa naj si bo katoliška. Mi ljubimo svojo vero, ali ljubimo tudi Jugoslavijo. Na grobovih naših ljudi in razvalinah naših domov ne bomo govorili o taki katoliški državi. Te žrtve in te razvaline nam dajejo pravico, da sami o sebi odločamo — nešteti slovenski grobovi in pogorišča slovenskih vasi pa so tudi začetla naše bodoče meje na severu in zapadu.

Taki poskusi in načrti nam zopet prikazujejo, da bomo le v slogi dosegli svoj cilj. Se vedno prihajajo vesti o domačih spotih in naši sovražniki jih spretno zlorabljajo. Slovenske žrtve, tako dragocene, izgubljajo svojo vrednost in svoj pomen zaradi te nesloge in medsebojnih bojov! Penovno vas prosim, zedinite se, bodite složni, ne izgubljajte časa: ura odločitve je blizu.

TRGANJE IN BOLEČINE V MISICAH?

Hiro pomoč dobiti s Pain-Expeller. Naj učinkovitejša sredstva, ki ga rabijo človek. Nudi 12 milijonov prodanih tablet. Je dokazano zdravilo za bolečine. Zadržuje vsi Pain-Expeller s Sirov na Ameriki.

PAJN-EXPELLER

INVESTIRAJTE V AMERIKO



BONDS in STAMPS
KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS

RAZGLEDNİK
Piše Anna P. Krausa



Svobodni in nesvobodni Francozi

Vojni poročevalec lista New York Post je te dni podal zanimivo poročilo v zvezi s pridobitvijo nekaterih francoskih bojnih ladij v ameriška pristanišča.

Kakor piše on, so bili francoski mornarji na ladij Richelieu, katera je zdaj v popravilu v newyorški lučki, postavljeni, naj se nikar ne družijo z ameriškim delavci in z de Gaulisti. Večina mornarjev pa bi najraje vstopilo v de Gaulove vrste.

Častniki, kakor podadmiral Raymond Fenard, ki je izdal pretekli teden krepko zvenečo propagandno izjavo, ko je bilo obdelodajeno, da se francoske bojne ladje nahajajo v ameriških pristaniščih, javno govorijo, da so zdaj pripravljene se boriti na vsej fronti proti osišču, toda privatno pa mnogo med njimi obožujejo osiščni red.

Ko so ti dvoobrazni častniki spoznali, da se mostvo njih ladij ne strinja z njih oboževanjem totalitarne vlade, ampak bi radi videli obnovitev Tretje republike, so podvzeli izredne korake, da preprečijo mostvu vsesodk pristop k "Borbenim Francozom", generala de Gaula.

Osnoveli so nekakšno pogodbo, potem katere bi Zdr. države sporazumno z bivšimi vichyskim pristaši proglasile za de-

IZJAVA

Izvrševalni odbor Slovenskega ameriškega narodnega sveta je na svoji seji dne 27. februarja t. l. razpravljal o resignaciji tajnika Rev. K. Zakrajška in je prišel do sledečega sklepa:

Ker tajnik, dasi je bil naprosen, da bi ostal, ni bil navzoč, ko je zadeva prišla na dnevni red; ker odbor vsled tega ni poznal in ni mogel oceniti razlogov, ki so napotili tajnika na njegov korak; ker misli odbor, da so vsi odborniki sprejeli svoje mandate od Slovenskega narodnega kongresa, ki je s svojimi sklepi začel pot SANSa, pa bi zaradi tega vsak član odbora moral vztrajati na sprejetem mandatu, razen če bi to spravilo zelo tehtne interese kot na primer, odbornikovo zdravje v nevarnost in ker polaga izvrševalni odbor največjo važnost na obranitev na kongresu dosednjega sporazuma in na solidarno delo za rešitev v njegovem obstanku ugroženega slovenskega naroda in njegove srečnejše bodočnosti, sklepa izvrševalni odbor, da ne more sprejeti resignacije tajnika Rev. K. Zakrajška.

Etibia Kristan, preds.

Ko je mostvo zopet pelo Marsaljevo ob času, ko so v Toulonu francoski mornarji pogreznili ladje, da bi jih tako ne dobil v pest Hitler, so morali mornarji vlnudno nagovoriti nekatere častnike, naj se odkrijejo, kakor je to običajno in uradno v francoski armadi in mornarici.

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

**SLOVENSKA NARODNA
PODPORNA JEDNOTA
BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA**

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 60,000

PREMOŽENJE: \$10,000,000.00


Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNP]

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

THE NEW ENCYCLOPEDIA of MACHINE SHOP PRACTICE

Special znanstveni profesor na Slovansko Institute of Technology in angleščini
George W. Barnwell



Podlaga za mehnično znanje ni morete dobiti s to knjigo. Ta velika knjiga popisuje in v slikah prikazuje temeljna dela mehanike. Razloži vse nastane, kar mora znati najboljši mehanik. Pojasnjuje spornosti vsakega stroja, orodja in mehanizma (blue prints) 1000 slik in risb. 576 str.

Cena \$1.98

Ne gledajte na to, ali ste lela početnik, vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. NAROČITE JO DANES!

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
215 WEST 124th STREET
NEW YORK CITY

SPISANA V ANGLESKEM JEZIKU

Taškent

Ruska povest iz dni velike lakote.
Napisal: ALEKSANDER NEVEROV

10

Na peronu v kotu pred klopjo je ležal Tatarček. Z obrto glavo je glasno govoril v kamenito sivo tišino.

"Oj, alla! Oj, alla!"
V drugem kotu se je valjal mužik razprostrtih rok, z rdečo, nepočesano brado. Po bradi in po umazanih lasih so lezle, kakor mrtavljice po mravljišču debele, sive uši. Vztrepetala je noga v raztrganih onučah a druga je bila stegnjena, in negibna. Na brkih pod mokrim nosom je sedela velika zelena muha s sivo glavo.

Serjoška je vprašal: "Zakaj leži?"
Miška ni odgovoril.
Miška stopica semtertja, mimo grede pogleda skozi okno. Košček umazanega kruha poleg mužika ga je vabil z nepremagljivo silo. Miška je razumel, da mužik umira in je pomislil.

Dobro bi bilo, izmakniti mu ta košček! Ljudi ni, nikdo ne vidi. Tatarček leži na trebuhu. In če me tudi zagleda, ne ujame me. Zase vzamem nekoliko več. Serjoški dam manj, zato ker je tudi manjši.

Noge so mu radi sladkega občutka prve tatvine nenadoma oslabile, obraz in ušesa so mu postala vroča. Pogledal je Serjoško s širokimi očmi in hitro pošepetal:

"Poglej tja!"
"Kam?"
"Tja, za vrata!"

"Eden, dva — dobro je!"
Serjoška stoji za vrati in vprašuje: "Miška, kaj naj pogledam?"
"Ne glej več, ni treba!"

Po peronu so bežali mužiki z zapostajanim načelnikom in ga rotili, naj jih pusti na vlak.

"Načelnik, sodrug, bodite tako dobri in pustite nas, da vstopimo!"

"Čakajte, čakajte, sodrugi! Ne smem!"
Tudi Miška je tekal za mužiki.

Mužiki so obstali in tudi Miška se je ustavil, držeč za roko Serjoško, ki vsega tega ni prav razumel.

Mužiki so sneli kape, tudi Miška je snel staro očetovo kapo in sunil Serjoško.

"Odkri se!"
Ni pomagalo. Mužiki so začeli zmerjati. Tudi Miška je rekel, kakor kak odrasel:

"Podkupnino hoče."

Pozneje so zagledali neko gospo. V lasih je imela razne glavničke. Takošne je videl v Samari. Pokojni oče jih je imenoval fintikljuske. Gospa je stala pri vhodu zelenega vagona. Na rokavih dva zlata prstana. V enem ušesu blesčeč uhan, tudi zobje so se zdele drugačni, kakor pri ljudeh. Samo zlato. Zraven stoječi dečki jo gledajo v usta. Gospa vrže košček kruha med dečke, ki si takoj skočijo v lase. Vsi plašno na kup in se prerivajo kakor žabe v močvirju. Nato se zopet postavijo v vrsto. Gospa vrže skorjico.

Miško je poprijel srd.
"Kruh meče, neumnica!"
Popravil je vrečo in naskočila sta s Serjoško.

"Lovi, tudi jaz bom lovil."
Miška je velik, a zelo gibčen. Cel stric Nikamora, ki se je boril s pestmi kakor mišice. Če udari za ušesa, zaigra izmenada godba v glavi.

Gospa zagleda dečka v širokih laptih in vrže večji košček. Miškove nozdri so se razširile. Dvignil je desno pleče, dva je kratki prevrgel, na tretjega je sedel. Potisnil mu je glavo k zemlji, stisnil vrat kakor s kleščami.

Majhen, zmečkan košček, od prahu umazan, je bil njegov. Ni utegnil zasopati in že je gospa vrgla drug košček. Miško je vprav vrgel z nepojmljivo silo.

"Serjoška, vzemi!"
Toda krivonogi dečko z večjim trebuhom je bil hitrejši od vseh. Vrgel je Serjoško, da je padel naravnost na nos. Serjoška skoči; ničesar ne vidi. Zamahne z obema rokama, a udari mimo. A krivonogi deček v dolgi srajci se je očistil, kakor bober in se postavil Miški po robu. Dva druga sta zakričala:

"Daj mu, Vanjka!"
Miška si je popravil vrečo na ramah, dvignil kapo, ki mu je zlezla na oči.

"Daj!"
"Mišič, da se te te bojim?"
"Daj, daj, poskusi!"
Sedaj je gospa vrgla zopet košček. In istočasno je vrgel nekdo iz okna vagona trdo zmečkan papir.

"Ah, vrag vzem!"
Miška bi se najrajši raztrgal na dva dela; a to je nemogoče. Skočil je za papirjem.

"Nekaj je vsekakor v njem!"
Dvignil je zavojček s trepetajočimi rokami, a v papirju so bili — cigaretni ogorki.

"Tfu — copernik, — da bi te ervil!"
Igra se je nadaljevala dolgo.

Zadaj je prevrgel Miška dva nasprotnika, zdaj zopet se je dvema dečkoma posevelo prevrniti Miško.

Pribori si je največ koščkov kruha in odleglo mu je. Gotovo se najde zopet fintikljuska. Naj meče. Če se ji ne zdi škoda! Samo da pride do Taškenta, da prinese kakih petnajst funtov zrnja za posev, in nekaj kosov kruha.

Težke gospodarske misli so se mu podile po glavi. Misel, da bo prihajajo pomlad lahko sejal, je vzbudila v Miški prijetna čuvstva. Snho, gladno telo je objemala sladka utrujenost.

Serjoška si ni priboril niti košček kruha. Zgrabil je košček in se tega mu je iztrgal krivonogi Vanjka z velikim trebuhom in mu z velikimi nohti opraskal obraz.

Stala sta za postajo.

Miška je šel nalovljene koščke in rekel: "Pet! Tri meni, dva tebi!"

(Nadaljevanje prihodnjik.)

AVSTRIJSKI BATALJON

ARMADE ZDRUŽ. DRŽAV.

(JIC.) — Znani publicist Johannes Steel je objavil v listu "New York Post" naslednji članek:

Ko je Oton Habsburg v mesecu novembru 1942 objavil, da mu je War department Zdr. držav poklonil za rojstni dan organizacijo avstrijskega bataljona, je takoj izbruhnil silovit vihar protestov, katerim je nato sledila uradna izjava, da je stvar nekoliko drugačna. Akoravno je ogorčenje javnosti poleglo, Čehi in Jugoslavo ni vendar niso bili docela zadovoljni, toda pustili so stvar pri miru.

V začetku je trdil razglas, da bodo sprejeti v avstrijski bataljon edinole prostovoljci. Kakor je bilo pričakovati, prostovoljcev ni bilo od nikoder, ako izvzamemo par nadvojvodov druge klase in njihovih pomagancev.

Očividno zaradi tega — da ne bi stvar Otona Habsburškega propadla — je bilo nato sklenjeno, da bodo vojak iz drugih edinic premeščeni v avstrijski bataljon; tako je bil ustanovljen avstrijski bataljon infanterije Združenih držav v nekem taborišču v srednjem zapadu.

Avstrijska zastava.

Taborišče ima poleg ameriške zastave tudi rdečo-belo rdeči avstrijski prapor. Moštvo nosi podobne znake z imenom "Austria" na levem rokavu. Moštvo, katero premeščajo v ta bataljon, je sestavljeno iz bivših državljanov Avstrije, Jugoslavije, Čehoslovake in Poljske. To so izseljenci, ki imajo že svoje "first papers". Nikdo izmed njih ni imel tako rekoč nobene možnosti, da izbiha. Najmanj polovica vpoščenih in ta bataljon niti ne zna nemški in nuri vse, kar se tiče Habsburžanov in Avstrije.

V taboru govore vsa mogoče jezike: češko, madžarsko, slovaško, poljsko, laško — zdaj uče te ljudi nemščine in jim intenzivno dajejo posebno politično orientacijo.

Pripovedujejo jim, da bodo tvorili, ako ostanejo v tem bataljonu Commando predstražo, ki bo vdrla v Avstrijo. Mnogi izmed njih se tudi boje — akoravno jim to ni bilo določeno povedano — da bi bila dodelitev "second papers" na podlagi katerih postanejo polnovredni ameriški državljani, zadržana, ako bi zahtevali, da se jih premesti.

Prepiri

Kakšno razpoloženje vlada v tem taborišču, si ni težko misliti. Da se previdno izrazim, člani teh različnih narodnosti niso medseboj v baš najlepših odnosih. Akoravno jim je bilo povedano, da bodo smeli pred odhodom preko morja, prositi za premetitev, se jim vendar ob vsaki priliki s čim večjim povdankom pokaže u-

"SPANISH IN 20 LESSONS" — Španski v 20-tih urah. — Špansko-angliška slovnica. — Spisal je E. D. L. Cortina.

Ta knjiga je popolna in prav nič prikrasna. Od prve do zadnje strani je je popolnoma ista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana za višjo ceno. Cena je zato nizka, ker so se porabile prvotne tiskarske forme, in ker je pisatelj sprejel nižjo ceno.

Po tej priložnosti stopnjevali metodi vam Cortina pomaga, da se lahko naučite španščine.

Praktično učenje ima kar najmanj ozemljivih in smiselnih slovnih pravil ter vas učil brati, govoriti in razumeti španščino.

Cortinovo kratko metodo so odobrili učitelji, profesorji, šole, poslanstva in školske trdnice po celem svetu. Je praktično, priročno in uspešno. Prodanih je bilo že nad 2.000.000 Cortinovih knjig.

Če vas ta knjiga zanima, jo lahko naročite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th Street, New York, N. Y. — Cena je samo \$1.-

godnosti, katerih bodo deležni, ako ostanejo člani te edince.

Pisma, katera moštvo tega bataljona pošilja svojim sorodnikom, so zanimivo čtivo. Vsi so z navdušenjem pripravljani, boriti se za Ameriko in pripomoči do osvoboditve Avstrije, a obenem se trpko in zagrizeno upirajo, da bi se jih uporabljalo kot orožje za cesarske ambicije Otona Habsburškega.

Pred nekaj dnevi je imel Oton Habsburg tri ure trajajoč shod v drugem nadstropju hotela Diplomat, kjer je bilo zbranih približno sto povabljenih gostov. Mr. Rott, ki sam o sebi trdi, da je avstrijski federalni minister, je otvoril shod, in posvaril vse navzoče, da gre za strogo zapuno stvar.

Predstavil je Otona kot "našega cesarja" in poudarjal, da se imajo Avstriji zahvaliti edinole "njegovemu veličanstvu," da jim je bila v Združenih državah priznana lastnost "Friendly alien". Sledil je na to nagovor s strani Otona, sestavljen predvsem iz podlih in zavratnih napadov na nekatere izmed združenih narodov.

Napad na Beneša.

Njegov cesarski srd je bil namenjen v prvi vrsti čehoslovaški vladi v izgnanstvu. Oton je predbicaival distingviranemu predsedniku Čehoslovaške republike, da se je do leta 1939 neprestano vmeševal v avstrijske zadeve, ter ga imenoval — po Hitlerjevemu vzorcu "Herr Beneš." Trdil je, da je češka vlada nekakšna "pseudovlada, ki živi le še zaradi lenleasa," obenem pa napadal avstrijske demokrate in liberalce kot sovražnike avstrijskega edinstva.

Govoril je na dolgo in široko o "svoje mbataljonu" in naglašal, da je težko nabiranje prostovoljcev odstranil s podporo War departmenta, ki je obljubil, da bo nabrano polno moštvo bataljona; hvalil se je s svojimi ponovnimi intervencijami v uradnih washingtonskih krogih.

Iz Jugoslavije

Radiojsko poročilo iz Moskve se glasi, da so jugoslovanski guerilci pobili 1500 nemških in italijanskih vojakov tek o m zadnjih dveh tednov, ter da imajo sedaj hude bitke z zasednimi silami osišča.

Stockholm. — Vesti iz Zagreba, poslana listu "Aftonbladet" pravi, da so Nemci proglasili vso Hrvatsko južno od reke Save za vojaško in vojno ozemlje in vsak odpor, ki se bo dogodil v tej zoni, bo kaznovan s smrtjo.

TUDI ŽIVALI SE VOJSKUJEJO MED SEBOJ.

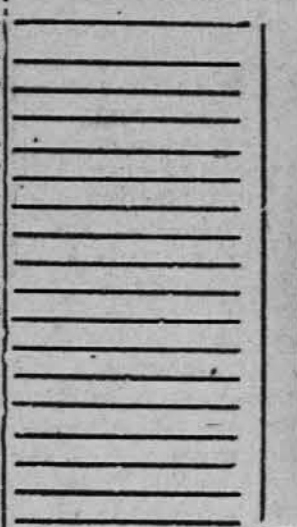
Tudi med živalmi se razvijajo borbe, ki so večjih zelo krvave in ki se končajo tudi s pravim pokoljem med živalmi raznih vrst. Živali pa se bore med seboj predvsem za to da si ali zavarujejo obstanek, zagotovijo nadoblast ali pa da si priborijo tisti prostor, ki je potreben za njihov obstanek.

O tej borbi med živalmi se je v prirodoopisju že mnogo pisalo in razpravljalo.

Najprej moramo ugotoviti, da se razvijajo borbe predvsem med živalmi in zvermi raznih vrst. Med temi moramo zopet ločiti dvoje vrst živali in sicer take, ki si z borbami zagotavljajo obstanek in nadoblast, pa so za splošni razvoj harmonije v naravi zelo potrebne in tiste živali, ki se bore z vso silo za svoj obstanek, pri tem pa niso skoraj nič koristne za splošni razvoj v naravi.

V bistvu mora vsako bitje v naravi iskati zase najprej dovolj sredstev za prehrano in sicer zase in za svoj zarod. Ži-

Slovenske Knjige



LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finžgar)

POUČNI SPISI

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO (F. J. Kern) — Zvezano Cena 65.—

Bodoči državljani naj naročijo knjižico —

"HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES" V tej knjižki so vsa pojasnila in zakoni za naseljence. Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK

Spisal Franjo Dutar. — 278 strani. Trda vez. — Zelo koristna knjiga za vsakega živinozdravnika; opis raznih bolezni in zdravljenj; slike. Cena \$1.50

GOVEDOREJA

Spisal R. Legvert. 145 strani s slikami. Cena \$1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU

111 strani. Cena 50 centov

MLEKARSTVO

Spisal Anton Pevc. 8 slikami. 168 strani. — Knjiga za mlekarje in farmerje v splošnem. Cena 50 centov

ŽIVI IZVIRI

OBRTNO KNJIGOVODSTVO 258 strani. ezana. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stvarno, umetno in strojno knjižničarstvo ter železnicarstvo. Cena \$1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA

62 strani. Cena 25 centov

LISTKI

Spisal Kavar Meška. (144 strani.) Cena 70c

MALENKOSTI

Spisal Ivan Albreht. (120 strani.) Cena 75c

Po 50c zvezek

Andrej Ternovac (Ivan Albreht) Filozofska zgodba (Alejz Jirasek) Na različnih potih (Franc Frišč)

Po 75c zvezek

Belfegur (Artur Bernede) Po strani klobuk (Damir Felgel)

Knjiga je svojevrsen pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjiga je verno arcelo našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerikoli naše zgodovinsko delo.

13 POGLAVLJ — 413 STRANI V PLATNU VEZANO Cena \$2. Poština plačana

Po \$1 zvezek Veridicus (Pater Rajetan) Rudarska balada (Marija Majerjeva) Pingvinski otok (Anatole France)

Po \$1.50 zvezek Zločin in kazen (F. M. Dostojevski)

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York City

vali si priskrbujejo ta sredstva na ta način, da napadajo čisto tak plen, ki si ga ne bi mogle priboriti brez borbe.

Prav tako se morajo istočasno že samo braniti proti temu, da ne bi postale plen druge močnejše vrste živali. Ti razlogi za borbo so torej popolnoma upravičeni in zakoniti, dasi so največkrat borbe zelo krute in neumljive. Glad lahko pritira živali in zveri do silnih meja poguma in drznosti. V tem oziru so najbolj po- učen zglede pač tolpa volkov, ki v zimskih mesecih v severnih deželah vdirajo tudi v vasi in večja ljudska naselja ter tam napadajo ne samo domače živali, ampak tudi ljudi. Glad jih lahko privede celo tako daleč, da se volkovi po brezuspešni gonji spravijo nad prvega volka, ki opeša, in ga raztrgajo.

Med žuželkami je borba za obstanek skoraj nevidna in tiha. Slabše bitje je obsojeno na nečastni konec, brez prave borbe. Toda mnogo hujska je borba med živalmi, ki so na naj- višji stopnji živalske lestvice. Borbo med temi orjaki spremlja samo zateglo ječanje tiste- ga, ki postaja žrtev in zadnji smrtni boj traja večasih zelo dolgo.

Planinski orel si mora dnevno primesti v gnezdo živo žrtev, ki jo nato raztrga s svojim strašnim kljunom; dejanje, ki je neobhodno potrebno za ob- stoj in njegov življenjski obsta- nek.

"Pravica do življenja" je med živalmi enako načelo da obvelja zmeraj tisti, ki je močnejši in ta zakon je tudi pravičen, dokler gre za to, da se ohranijo posamezne vrste živa- li. Toda med živalmi niso samo take, ki branijo svoj živ- ljenjski obstanek in obstanek svoje živalske vrste. Med njimi je tudi mnogo takih, ki žive na ta način, da si organizirajo živ- ljenjski obstanek na stroške drugih živali. Do takih borb te vrste pride čisto pri čebelah, ko se nad roj pridnih in zdravih čebelic vsuje sosednji iz- stradani roj.

Kadar napada tak nesrečni roj svojega sosedja, tedaj se med obema rojema razvije prava bitka, ki ima tudi svojo strategijo. Često se zgodi, da zmaga napadeni roj, vendar koliko čebelic je moralo za to zmago žrtvovati svoje življe- nje. — Tudi mravlje imajo mnogo sovražnikov med ostali- mi mravljami v tem gnezdu. Če sto se zgodi, da sosedno mrav- ljisče napade sosedja samo zato, da bi ga zaslužjilo. Kadar tako mravljišče napade sosedno, tedaj se to izvede po načrtih "bliskovite vojne."

Znane so tudi borbe med srnjaki tako na jesen; borba med dvema tekmečema se od- igra navadno ob navzočnosti srne—neveste, ki mirno čaka na tistega "žemina" ki bo smagovalec v strašni borbi.

Premaganec mora oditi v ne- kakšno izgnanstvo in kot sa- mee končati ostale dni svojega poraza.

Vse te borbe se razvijajo pod plaščem narave. S takimi bor- bami se v naravi čisto dosega ravnotežje, kajti s prevelikim številom živali ene vrste bi tr- pele pomanjkanje živali druge vrste. S takimi borbami pa se med živalmi ohrani neko stalno številčno stanje in ni nik- dar mogoče govoriti med nji- mi o tako-zvani "preobljudeno- sti."

ZNIŽANA CENA za koračnico SOLDIERS ON PARADE

Ker žel, da se čim bolj razširi za PIANO HARMONIKO prijema

Koračnica "MLADI VOJAKI"

je Mr. Jerry W. Koprivšek uredil z založnikom, da rojaki lahko dobe skladbo po znižani ceni, to je

Sedaj 35c Dva komada za 70 centov.

Naročite lahko tudi pri: Slovenic Publishing Co. 216 West 18th St., New York